

22/09 IRIZPENA

Maite Alonso, presidentea
Begoña Cabria
Ainara Ibañez
Aitor Idigoras
Lierni Lizaso
Mari Tere Ojanguren
Idoia Pujana
Lourdes Villardón
Eva Blanco, idazkari teknikoa

Euskadiko Eskola Kontseiluaren Batzorde Iraunkorraren 2022ko irailaren 22ko bilkurara bazterrean aipatutako kideak joan ziren. Batzorde horrek adostasunez eman du ondoko irizpena *hezkuntza-arloan eskumena duen sailaren titulartasuneko unibertsitatez kanpoko ikastetxe publikoetan zuzendaritza-funtziorako sarbidea, zuzendaritza gauzatzeko prestakuntza, haren ebaluazioa eta aitortza eta zuzendaritzako kargu-uztea arautzen dituen dekretu-proiektuari buruzkoa.*

I. AURREKARIAK

Hezkuntzaren Lege Organikoak, 5. kapituluan, ikastetxe publikoen zuzendaritzaz dihardu (131.etik 139.era), zuzendaria hautatzeko, izendatzeko eta kargutik kentzeko eskumenak, baldintzak eta prozedurak, eta zuzendaritza-funtzioaren aitorpena.

Ekainaren 13ko 3/2008 Legeak, Euskal Eskola Publikoari buruzko Legea bigarren aldiz aldatzen duenak, ikastetxe publikoetako zuzendaria hautatzeko sistema ezartzen du, berdintasun-, publikitate-, merezimendu- eta gaitasun-printzipioetan oinarrituta, profesionalki egokienak diren eta hezkuntza-komunitatearen babes handiena lortzen duten hautagaiak hautatzeko.

Otsailaren 3ko 22/2009 Dekretuak ikastetxeetako zuzendaria hautatzeko eta pertsona bakarreko gobernu-organoak izendatzeko eta kargugabetzeko prozedura arautzen du.

61/2012 Dekretuak lehenengo aldiz aldatzen du dekretu hori, hautaketa-prozesua arintzeko eta lehiaketaren lehen fasean baloratu behar ziren zuzendaritza-proiektuaren alderdiak zehazteko. Gainera, aldaketak egin ziren, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean ezarritakoaren arabera, eta aldaketa batzuk egin ziren baremoan.

Apirilaren 1eko 46/2014 Dekretuak, Lanbide Heziketako Ikastetxe Bateratuak arautzen dituenak, bigarren aldiz aldatzen du 22/2009 Dekretua, eta 20. artikuluan, zuzendaria kargutik kentzeko kasu berri gisa, ikastetxea lanbide-heziketako ikastetxe integratu edo lanbide-heziketako erreferentzia-zentro nazional bihurtzea sartzen du, bai eta zuzendaria izendatzeko dekretu honetan aurreikusitakoez bestelako baldintzak aurreikusten dituen beste zentro mota bat ere.

262/2017 Dekretuan, 22/2009 Dekretuaren *hirugarren aldaketa* egin zen, une hartan indarrean zegoen oinarritzko araudira egokitzeko. Hautaketa-prozeduraren alderdi jakin batzuk hobetu ziren, eta merezimenduen lehiaketaren baremoan sartu zen hautagaiek aurkeztutako zuzendaritza-proiektuan beren hautagaitzaren xede den ikastetxearen autonomian sakontzeko proiektu espezifikoak sartzearen balorazioa. Era berean, *urriaren 16ko 204/2012 Dekretuaren lehen xedapen gehigarria aldatu zen (204/2012 Dekretua, urriaren 16koa, zuzendariaren berariazko ordainsari-osagarriaren zati bat finkatzekoa),* ikastetxeen banaketa- eta eraldaketa-kasuak sartzeko.

Urriaren 16ko 2014/2012 Dekretuak arautzen du EAEko unibertsitateaz kanpoko ikastetxeetako zuzendariaren berariazko ordainsari-osagarriaz gain beste bat ere finkatzea.

2012ko maiatzaren 25eko Aginduak Hezkuntza Sailaren mendeko unibertsitatez kanpoko ikastetxeetako zuzendariak ebaluatzeko prozesua arautzen du, otsailaren 3ko 22/2009 Dekretuan ezarritako prozedura aplikatuz 4 urterako izendatuak.

Abenduaren 29ko 3/2020 Lege Organikoak (LOMLOE), Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duenak, aldaketa batzuk sartu ditu ikastetxe publikoetako zuzendariak hautatzeko prozesua erregulatzen duen oinarritzko araudian (V. tituluko VI. kapituluaren daude jasota, ikastetxe publikoetako zuzendaritzarako esparruaren barruan).

Bestalde, Eusko Legebiltzarraren osoko bilkurak 2022ko apirilaren 7an onartutako Euskal Hezkuntzaren Eraldaketarako Oinarrien Akordioan xedatutakoaren arabera, Hezkuntza Sailari eskatzen zaio neurri batzuk bultzatzea ditzala «Lidergo berriak eta gobernantza-ereduak» eremuan, honako hauei lotutako eskola-zuzendaritzei eragiten dietenak:

- Hautaketa-, prestakuntza- eta aintzatespen-prozedura berri bat.
- Zuzendaritzen ahalduntzea eta lidergo pedagogikoa.
- Zuzendaritza-eredu propioa, kudeaketan eta lidergoan prestakuntza integrala eta espezializatua duena; (ii) eskola-zuzendaritzei laguntzeko ereduak.
- Autonomia eta zuzendaritza-gaitasunak sustatzea.

II. EDUKIA

Dekretu-proiektu honek 21 artikulua ditu, 6 kapituluaren banatuta, xedapen gehigarri 1, 2 iragankor, xedapen indargabetzaile 1 eta 2 azken xedapen.

I. kapitulua (1 eta 2): 1. artikulua xedea eta aplikazio-eremua ezartzen ditu, eta 2. artikulua zuzendaritza-funtzioa betetzeko alderdi orokorrak.

II. kapitulua (3, 4 eta 5) zuzendaritza-taldeen prestakuntzari buruzkoa da. 3. artikulua zuzendaritza-eginkizunarekin, hezkuntza-kudeaketarekin eta hezkuntza-lidergoarekin zerikusia duten prestakuntza-jardueren eskaintzari buruzkoa da; 4.

artikuluak, berariazko prestakuntza-programari buruzkoa, zuzendaritza-funtzioa betetzeko; eta 5. artikulua, etengabeko prestakuntzari buruzkoa.

III. kapitulua (6. artikulutik 10.era) zuzendaritza-taldeen hautaketa arautzen du. 6. artikulua zuzendaria merezimendu-lehiaketa bidez izendatzeko hautapen-prozedura ezartzen du; 7. artikulua zuzendari izateko izangaien betekizun orokorrak zehazten ditu, bai eta ikastetxe jakin batzuetarako betekizunak ere (Haur Hezkuntzako ikastetxe espezifikoak, Haur Hezkuntzako ikastetxe osatugabeak, edo Bigarren Hezkuntza, 8 unitate baino gutxiagorekin.); 8. artikulua ikastetxe bakoitzean eratuko den Hautaketa Batzordearen osaera finkatzen du eta bere eginkizunak zehazten ditu; 9. artikulua zuzendaritza-proiektua definitzen du, sartu beharreko alderdiak ezarriz; 10. artikulua hautagaitzak hautatzeko eta baloratzeko irizpideak ezartzen ditu, gehienez 70 puntu emanaz zuzendaritza-proiektuaren balorazioari eta haren defentsari, eta 30 merezimendu akademikoei.

IV. kapitulua (11tik 15era) zuzendaritza-taldeen izendapena, iraupena eta kargu-uztea ezartzen ditu: 11. artikulua agintaldiaren izendapena eta iraupena ezartzen ditu; 12.artikulua ezartzen du izendapena aldi bakar baterako soilik berriro ahal izango dela, aldez aurretik ebaluazio positiboa eginda, OOGri entzun ondoren; 13. artikulua hautagairik ez dagoenean ohiz kanpoko izendapena egiteari buruzkoa da; 14k kargu-uzteen kasuak zerrendatzen ditu, 15k ikastetxeko kide bakarreko beste organoen proposamena, izendapena, kargu-uztea eta kargutik kentzea arautzen ditu.

V. kapitulua (16. artikulutik 18.era) zuzendaritza-funtzioaren ebaluazioa arautzen du. 16.artikulua zuzendaritza-funtzioa ebaluatzeko oinarritzko printzipioak arautzen ditu: 17. artikulua etengabeko prestakuntza-ebaluazioa arautzen du, hezkuntza-ikuskaritzak agintaldi osoan zehar egingo duena; 18. artikulua azken ebaluazioa eta haren ondorioak arautzen ditu.

VI. kapitulua (19.etik 21.era) zuzendaritza-funtzioa betetzen dela aitortzeari buruzkoa da: 19. artikulua zuzendaritza-taldeko kide guztien ebaluazio positiboaren ondoren zuzendaritza-funtzioa aitortzeko neurriak ezartzen ditu; 20. artikulua zuzendaritza-lana egiten laguntzeko neurriak ezartzen ditu; 21. artikulua berariazko ordainsari-osagarriaren zati bat finkatzeari buruzkoa da.

Xedapen gehigarria Hezkuntza Sailaren titulartasunekoak ez diren ikastetxeei buruzkoa da.

Lehenengo Xedapen Iragankorrek ikastetxeetako kide bakarreko gobernu-organoen indarraldiari eusten dio, izendatu zireneko aldia amaitu arte. Bigarrenak ezartzen du erregelamendu bidezko garapena ematen ez den bitartean indarrean jarraituko duela indarrean dagoen araudiak.

Xedapen indargabetzaileak indarrrik gabe uzten ditu 22/2009 Dekretua eta 204/2012 Dekretua.

Azken xedapena arauaren erregelamendu bidezko garapenari buruzkoa da, eta indarrean noiz sartuko den xedatzen du.

III.- BALORAZIOAK ETA PORPOSAMENAK

Kontseilu honek, dagozkion irizpenetan ez ezik, urteko txostenetan ere heldu dio zuzendaritzaren gaiari; zehazki, Hezkuntzaren Akordioaren inguruan egindako txostenean. Kontseiluak gai horri buruzko kezka batzuk adierazi zituen, eta proposamen batzuk egin zituen. Txosten horretan, zuzendaritza-lidergoak ikastetxeen dinamikan duen eraginaren ebidentzia nabarmentzen zen, baina irakasleen artean beren hautagaitza aurkezteko motibaziorik eza ez ezik, zuzendaritza klaustroarekiko desatxikimendu posiblea ere egiaztatu zen, kudeaketa burokratikoaren eskakizunen gorakadaren ondorioz.

Gainera, adierazi zen egungo zuzendaritza-taldeek gehien interesatzen zaien gaietako bat ikastetxeen autonomia handitzea dela, beren komunitateari hezkuntza-aukera onenak eskaintzeko egin nahi dutena definitzeko.

Beraz, egindako proposamenak honako alderdi hauei buruzkoak dira:

- Prestakuntzan eta kudeaketa eraginkorra lortzeko behar diren baliabideetan inbertitzea.
- Pertsona horiek gaitzea, orain arte administrazioari mugatuta zeuden kudeaketa- eta antolaketa-eremu garrantzitsuetan esku hartu ahal izan dezaten, hala nola funtsen kudeaketan, zerbitzu osagarrien kudeaketan (garraioa, jantokia, etab.), plantillen profilazioan edo ikastetxearen antolaketa-egitura zehazteko gaitasunean, besteak beste, Sailarekin akordio espezifikoen bidez.
- Ebaluazioa sustatzea.
- Zuzendaritza-eremuan interesa izan dezaketen pertsonak detektatzen eta haiei arreta ematen laguntzea, seguruagoak eta lagunduagoak senti daitezen. Ildo horretan, deialdi espezifikoko bat proposa liteke izangaiak prestatzeko, lidergo partekatuaren ikuspegitik kargua betez gainerako profesionaleri helarazteko gai diren gaitasunak gara ditzaten.
- Errelebo-kultura sortzea, eta, horretarako, ikastetxeetan dinamikak ezarri behar dira behar besteko aurrerapenarekin.
- Zuzendaritzako dedikazioa aitortzeko mekanismoak berrikustea.

Uste dugu dekretu honetan ezin zaiela erantzun planteatzen genituen gai guztiei, agian lege berrian jaso daitezkeenei, eta, beraz, Kontseiluak uste du proposamen berriak indarrean dagoen dekretua hobetzen duela; izan ere, hainbat gaitan sakontzen du, hala nola, definizioa, jarduna, prestakuntza, ebaluazioa, aitorpena eta zuzendaritzaren baliabideak, eta, zehazki, lidergo pedagogikoa eta ikastetxearen autoebaluazio- eta hobekuntza-prozesuen garapena, horiek erabakigarriak baitira ikastetxean sustatzen den hezkuntzaren kalitatea hobetzeko.

Hala ere, arau hau idazterakoan, faltan botatzen dugu zuzendaritza-taldeko kideen eginkizunen definizioa.

Hezkuntzari buruzko Lege Organikoak 132. artikuluan zuzendariaren eskumenak ezartzen ditu. Bestalde, Euskal Eskola Publikoari buruzko Legeak 34. 41 eta 42. artikuluetan, hurrenez hurren, zuzendariaren, ikasketaburuaren eta idazkariaren eginkizunak ezartzen ditu.

Gure ustez, urgentziazko arrazoiengatik, beharrezkoa da dekretu hau Legea onartu aurretik argitaratzea. Legea izapidetzen ari da, eta zuzendaritza-taldearen funtzioak eta gaur egun indarrean dagoen legeriara egokitzen ez diren beste alderdi batzuk sartu beharko dira.

Jarraian, artikulua hobetzeko zenbait gogoeta eta proposamen aipatuko ditugu:

- **2. art.:** Berria da, argi eta garbi azaltzen duelako zein den zuzendaritzaren jarduna, eta pertsona bakarreko eta kide anitzeko organoen multzoari lotzen diolako.
- **3., 4. eta 5. artikulua. Zuzendaritza-taldearen prestakuntza.** 262/2017 Dekretuan prestakuntzaren erregulazioa aldatu bazen ere, proposamen berrian alderdi hauek sartzen dira:
  - Zuzendaritza-lanean hasteko prestakuntza-programa espezifikoak ezohiko moduan izendatutako zuzendariak ere gainditu beharko dutela.
  - Hasierako ziurtagiria eman zenetik zortzi urte igaro ondoren, eguneratzeko ikastaro bat egiteko aurreikuspena.
  - Prestakuntza-programek eta zuzendaritza-gaitasunak eguneratzeko programek zati teoriko bat eta zati praktikoa izango dituzte.
  - Horiek urrutitik eman ahal izango dira, sistema telematikoak edo elektronikoak erabiliz.
  - Prestakuntza hori eman eta gainbegiratu duten langileak dira, unibertsitateko ikertzaileak, administrazio publikoetako langile adituak edo administrazioetik kanpoko beste langile batzuk barne.
  - Ziurtapenarekin zerikusia duten gaiak aipatzen ditu.

Hala ere, hiru artikuluetan nolabaiteko gainjartzea ikusten da formazio mota desberdinen artean, nahasmena pizten duena.

Gure ustez, 3. artikuluan prestakuntza motak definitu beharko lirateke:

- Irakasle guztiei zuzendutako prestakuntza, zuzendaritza-funtzioari, kudeaketari eta hezkuntza-lidergoari buruzkoa.
- Prestakuntza-programa espezifikoak, zuzendaritza-funtzioa betetzen hasteko eta jarraitzeko.
- Zuzendaritza-taldeentzako etengabeko prestakuntza.

Behin definituta, 3. puntutik 9.era bitartekoak mantendu ahal izango lirateke, prestakuntza mota bakoitzari dagozkionak.

- 4 Zuzendaritza-funtzioa betetzeko prestakuntza-programa espezifikoak. Gure ustez, hobe da 5. artikuluko 2. puntua sartzea, eguneratze-moduluei buruzkoa.

Azkenik, arau honen eremuan sartzen ez bada ere, uste dugu irakasleen hasierako prestakuntzan ikastetxeen zuzendaritza eta antolaketari buruzko prestakuntza sartu beharko litzatekeela.

- **8. artikulua. Hautaketa-batzordeak:** artikulua honetan kideen osaera eta eginkizunak jasotzen dira.

1.c atalean, hautaketa-batzordean Hezkuntza Sailak dituen ordezkariak dagokienez, proposatzen da zehaztea euskaraz behar besteko hizkuntza-gaitasuna dutela bermatuko dela.

Prozedura ez da indarrean dagoen Dekretuko artikuluetan bezain zehatza, honako alderdi hauei dagokionez:

- Ez da aipatzen Hautaketa Batzordeko idazkariaren edo presidente ordearen figura.
- Ikasleen parte-hartzea ere ez du aipatzen.
- Ez da erreferentziarik ezarri ordezkoei buruz.
- Ez da zehazten nork izendatzen dituen kideak.
- Ez ditu aipatzen zenbait eginkizun betetzeko bateraezintasunak.
- Ez dira ezartzen aurreikusitako komunikazio edo deialdietarako epeak.
- Ez da aipatzen kideak hautatzeko prozedura, ez eta berdinketak ere.
- Ez da ezartzen bilerak egiteko gutxienezko quoruma.

Eginkizunei dagokienez, hobeto definituta daude, eta berritasun gisa sartu da erreklamazioak ebatzea, beren eskumenen esparruan.

Kontseiluak uste du komeni dela indarrean dagoen dekretuan jasotako gai horiek sartzea, batzordeen eraketa erraztu eta argitzen baitute.

- **9. artikulua. Zuzendaritza-proiektua: alderdi gehienak jasota zeuden indarreko dekretuaren eranskinean**

Honako eremu hauek berriak dira:

- a) Gizarte-trebetasunen ezagutza eta praktika. Beste eremu interesgarri bat da, baina praktikan baloratzeko zaila.
- b) Prestakuntza eta berrikuntza sustatzea. Berria eta beharrezkoa da.
- c) Pertsonen eta gizarte-ingurunearen kudeaketa. f) ataletik ateratzen da (2012ko barneko eta kanpoko eragileen parte-hartzea eta lankidetz), protagonismo propioa emanez.

Positibotzat jotzen dugu Proiektua Hautaketa Batzordearen aurrean aurkeztea eta hezkuntza-komunitateari jakinaraztea nahitaezkoa izatea, bai eta jarduketa-plan bat egitea ere, izendapena ezohikoa denean.

- **13. artikulua. Ezohiko izendapena:** bertan ez da ebaluazioari buruzko aipamenik egiten.

Horregatik, uste dugu beharrezkoa dela ezohiko izendapena jasotzen dutenei prestakuntza-jarraipena eta/edo -ebaluazioa egitea, ebaluazio-prozesuak lanbide-praktika hobetzeko ematen dituen aukerak kontuan hartuta.

Azkenik, puntu horri dagokionez, Kontseiluak beharrezkotzat jotzen du ikastetxearen autonomiari buruzko enuntziaturen bat sartzea. Gainera, komenigarritzat jotzen du baremoa indarrean dagoen dekretuan egiten den bezala jasotzea.

- **19., 20. eta 21. artikulua. Zuzendaritza-funtzioaren jarduna aitortzea:**

Artikulu horiek oso esanguratsuak dira, dekretu-proposamenean berrikuntza dakartelako.

Kontseiluak positiboki baloratzen ditu zuzendaritza-funtzioa aitortzeko neurriak eta laguntza-neurriak, eta hautagaiak ugaritzen lagunduko dutela espero du.

Ordainsari-osagarria finkatzeari dagokionez, 204/2012 Dekretuaren edukia jasotzen da. Hala ere, osagarria finkatzeko ehunekoak aldatu egiten dira: lehen aldian % 15 izatetik % 20 izatera igarotzen dira, eta bigarrenean % 25 izatetik % 30 izatera, eta guztizkoa % 70ean mantentzen da.

Nahiz eta pizgarri ekonomikoa ez den hautagai kopurua handitzen gehien laguntzen duen faktorea, uste dugu berrikusi egin behar dela, bere erantzukizunaren eta esleitutako zereginen arabera.

Gainera, Kontseiluak uste du finkatze hori zuzendaritza-taldeko gainerako kideetara zabaldu beharko litzatekeela.

Irizpen hau zure erabakiaren menpean geratzen da

Bilbon, 2022ko irailaren 22an

IDAZKARI TEKNIKOA

Sin.: Eva Blanco Ochoa

Ikus-Onetsia

PRESIDENTEA

Maite Alonso Arana

HEZKUNTZA SAILBURUA